

Forudsigelse af forurening på Regionsniveau

Ida Dyrhund Damgaard, Region Midtjylland

REGION
SJÆLLAND

- vi er til for dig

Region Nordjylland

Region
Hovedstaden

Region
Syddanmark

Hvor startede vi?

Projekt organisering

Tvær regional projektgruppe:

- it kyndige
- dataansvarlige
- sagsbehandlere

ITK – tværregional finansiering
GovTech Midtjylland

Use cases

Hvordan kan data og machine learning skabe værdi for bedre beslutninger og prioritering af indsatser?

I samarbejde med

Fra data
til bedre
beslutninger

Store mængder
af historiske data

Machine learning
modeller

Indsigt og
forudsigelser

Bedre prioritering
og målrettede indsatser

User cases

Hvordan kan data og machine learning skabe værdi for bedre beslutninger og prioritering af indsatser?

I samarbejde med

Fra data til bedre beslutninger

Store mængder af historiske data

Machine learning modeller

Indsigt og forudsigelser

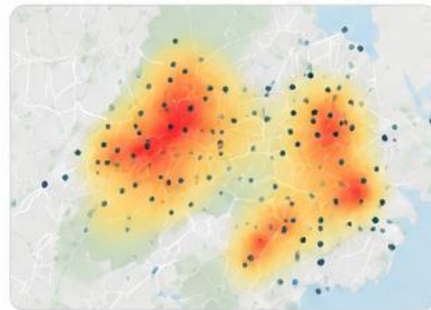

Bedre prioritering og målrettede indsatser

1. Forureningsforudsigelse

Kan vi forudsige, hvor der er forurenet og dermed prioritere lokaliteter bedre?

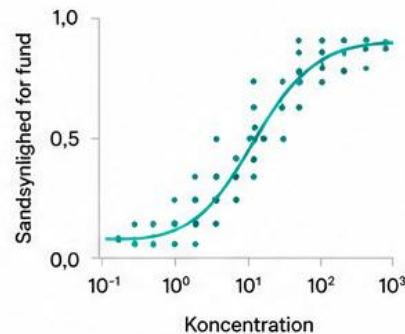

Sandsynlighed for forurening

2. Sandsynlighed for fund

Hvor sandsynligt er det et fund i en prøve af en given parameter gruppe?

Eksempel på output

72%

Sandsynlighed for fund

3. PFAS-risiko

Kan vi ved hjælp af gamle prøver sige om der vil være PFAS til stede på lokaliteten?

Historiske prøver

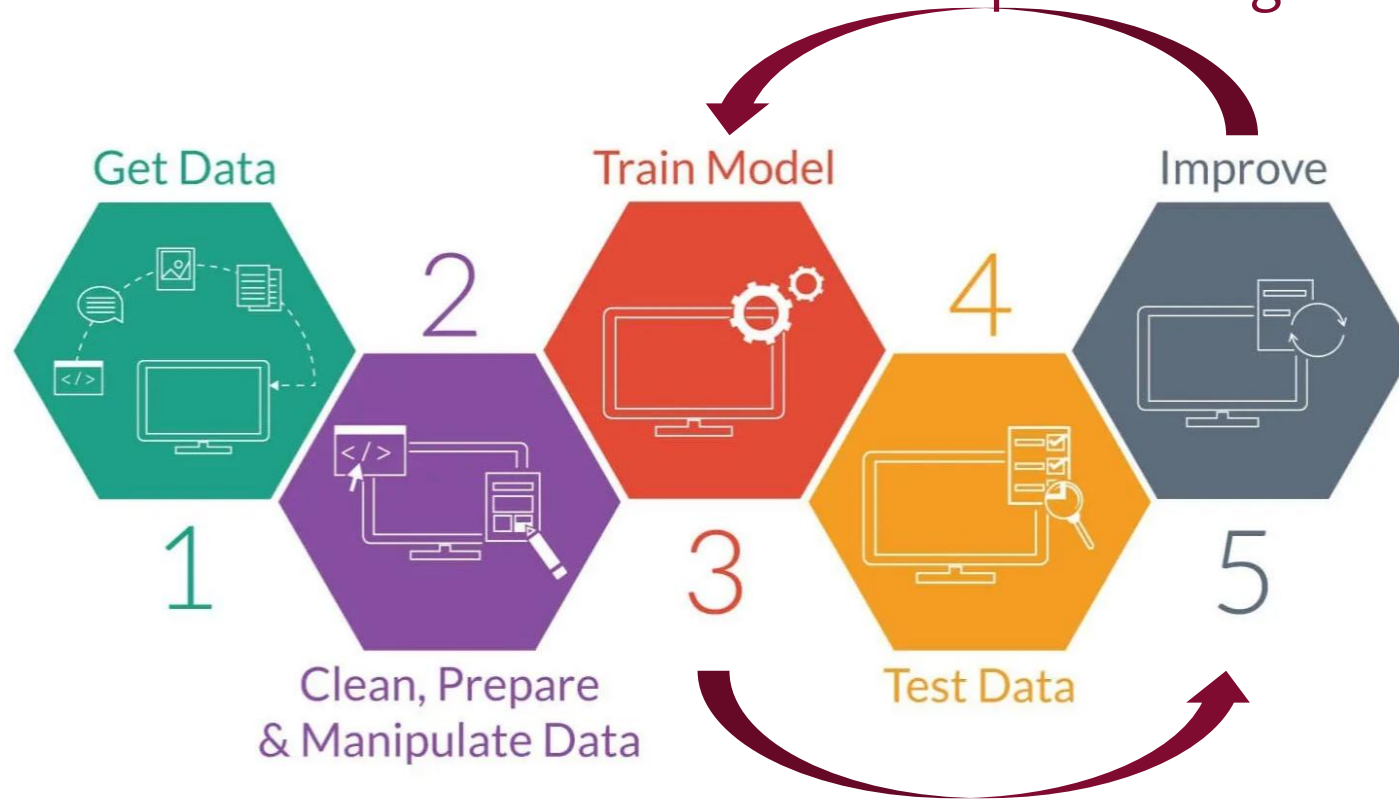
Sandsynlighed for PFAS

65%

Risiko for PFAS til stede

Machine Learning

Find mønstre i store data sæt. Både antal datapunkter og observationer.

Både automatisk og manuel

Fra data
til bedre
beslutninger

Store mængder
af historiske data

Machine learning
modeller

Indsigt og
forudsigelser

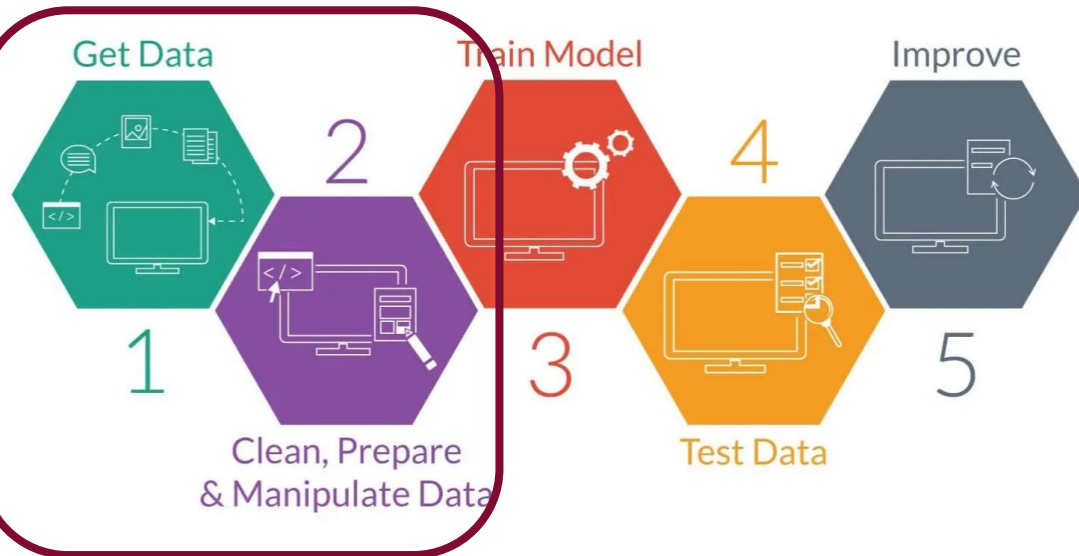
Bedre prioritering
og målrettede indsatser

Konceptuelt overblik over dataindsamling

Vi kunne også se på:

- Omsætning
- Ansatte
- Selskabstype

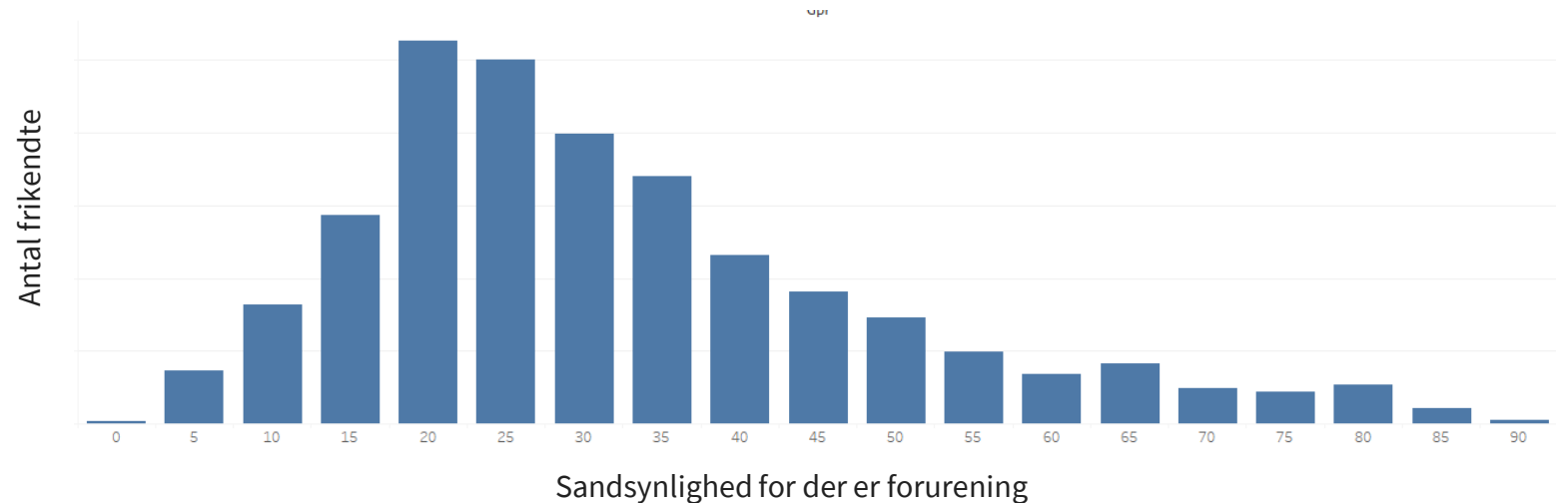
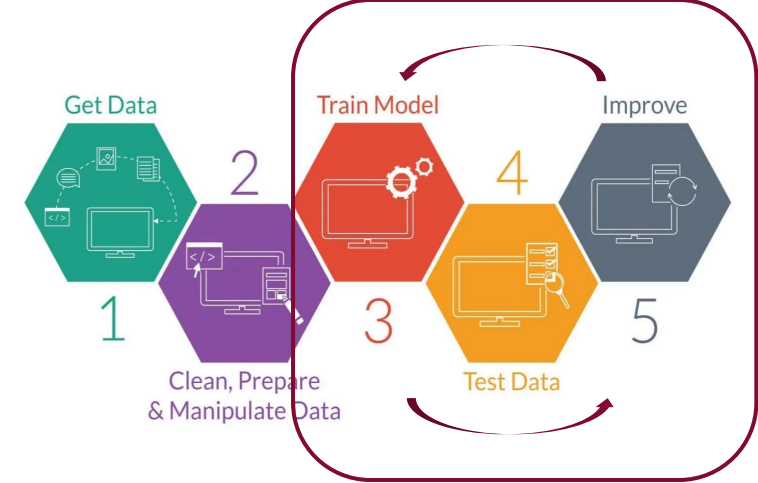
- Jupiter (analysedata)
  - DK Jord (aktiviteter, brancher, drift osv.)
  - Grundrisk (infiltrationsrater, jordbund)
- betydeligt hvordan data er registreret

Validering af modellen mod data vi kender resultatet på

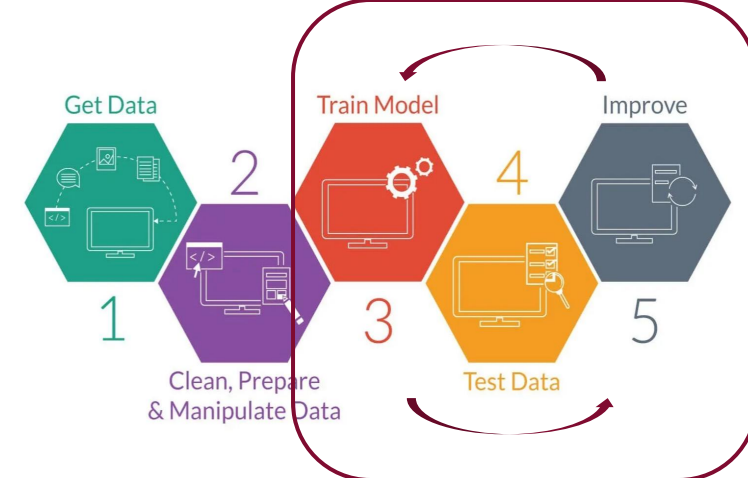
Hvor tit tager algoritmen fejl?

- dvs. siger en ren grund er forurenet

Så skal vi se på, hvor ofte modellen vil sige en "grund vi ved er frikendt" er forurenet (repræsentativ datamængde)

Validering af modellen mod data vi kender resultatet på

Hvor tit tager algoritmen fejl?

- dvs. siger en ren grund er forurenset

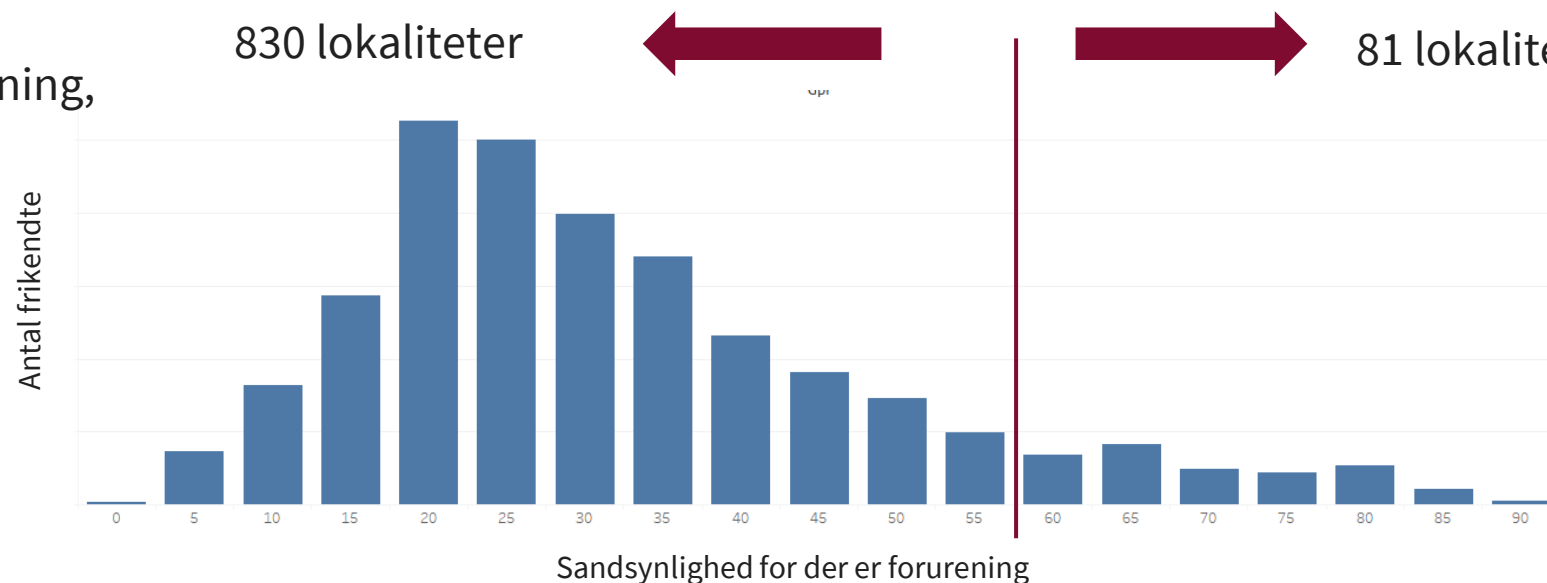
Så skal vi se på, hvor ofte modellen vil sige en "grund vi ved er frikendt" er forurenset (repræsentativ datamængde)

Omkring 60% sandsynlighed for forurening, er der ikke længere mange

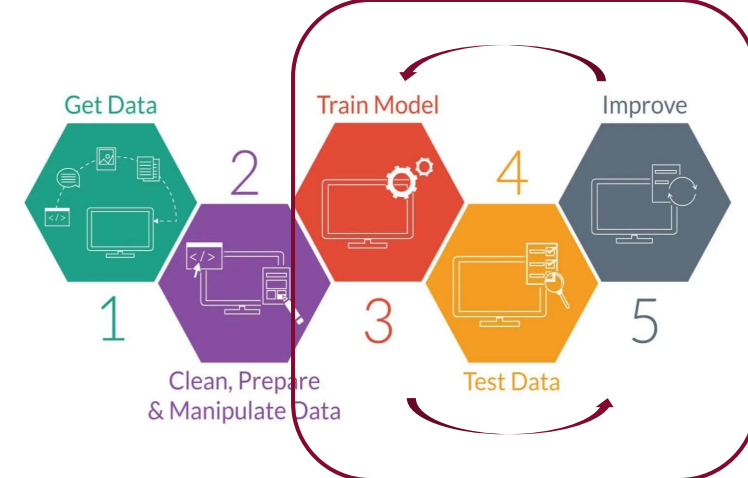
90% nøjagtighed

830 lokaliteter

81 lokaliteter

Validering af model mod data vi kender resultatet på

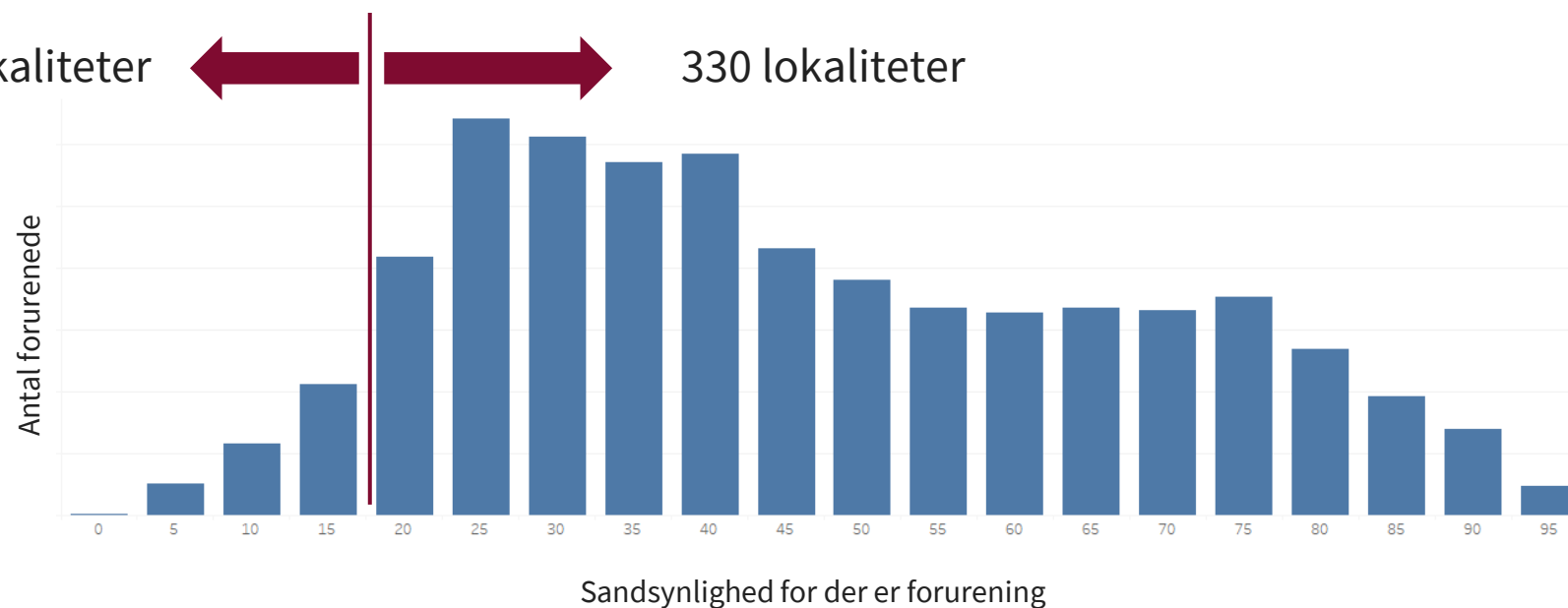
Hvor ofte ER der forurenset selv om modellen siger der IKKE er forurenset?

Vi kigger på grunde vi ved der er forurenede og kører modellen mod det

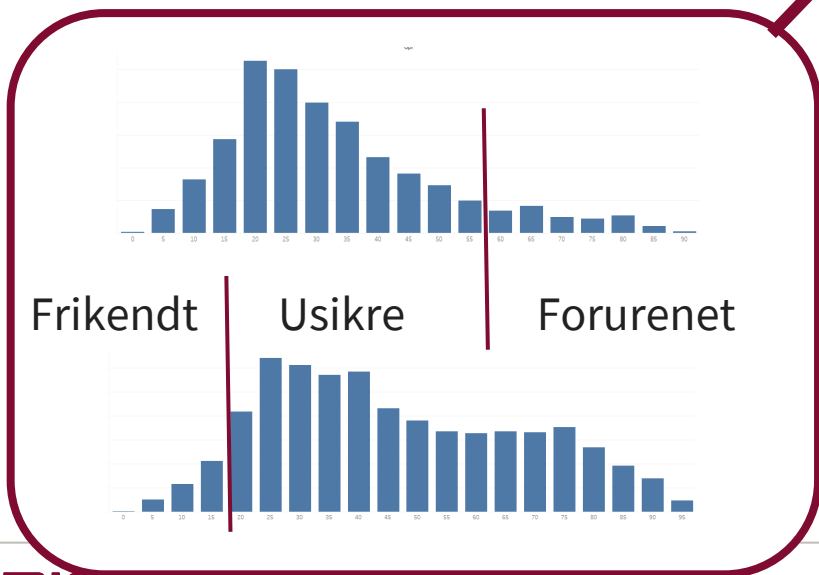
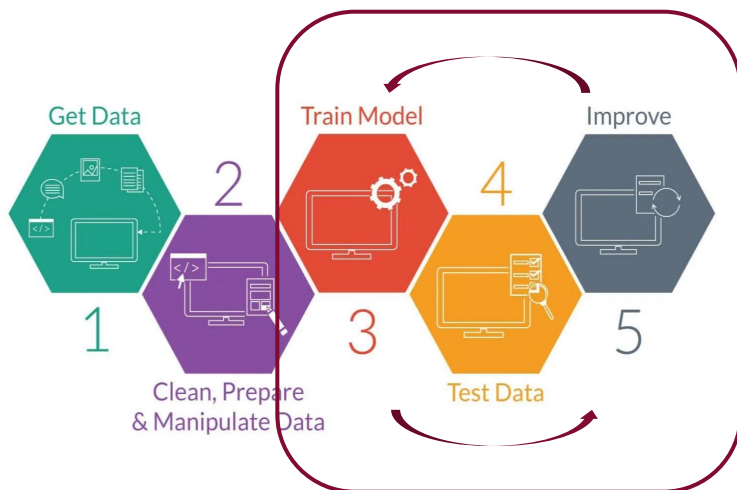
95% nøjagtighed

20 lokaliteter

330 lokaliteter

Hvad kigger vi på?

Overfladebehandling af metal

Risiko for forurening
45%

Vi er usikre på om der findes noget på lokationen.

Vis udslagsgivende parametre

Vigtig info: Det er sammenhængen mellem de forskellige faktorer ved netop denne lokalitet, der definerer, hvor meget hver enkelt faktor betyder i negativ eller positiv retning. De enkelte faktorer vil have anden vægtning i andre sager selvom værdien kan være det samme. Eks. Branchekoden losseplads kan betyde lidt i en sag, mens det betyder meget i en anden sag.

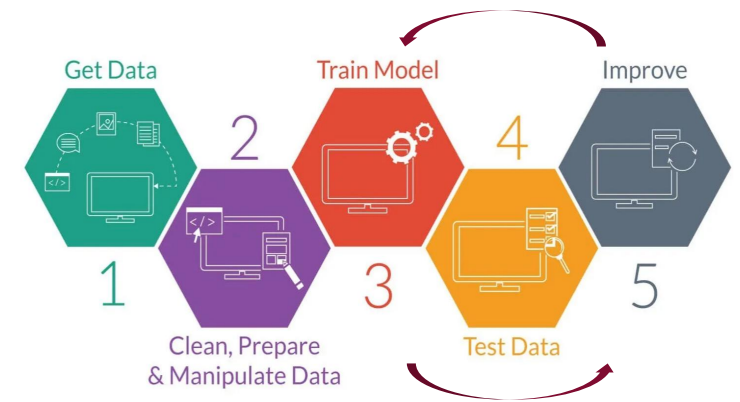
- Taler imod forurening.
- Taler for forurening.

	Aktivitetstype Metal, maling og lakering af
	Branchekode Overfladebehandling af metal
	Driftsperiode 41.03 år
	Driftsalder 29.7 år
	Jordart Ukendt
	Infiltration 72 mm
	Grundvandsdybde 0.65 meter

JAR prediktion per aktivitet

Vi kunne også se på:
- Kommune nummer
- Nedbør

Use cases og modellens nøjagtighed

1. Forureningsforudsigtelse
Kan vi forudsige, hvor der er forurenet og dermed prioritere lokaliteter bedre?

Sandsynlighed for forurening

Høj

Lav

90-95% præcision

2. Sandsynlighed for fund
Hvor sandsynligt er det et fund i en prøve af en given parameter gruppe?

Eksempel på output

72%

Sandsynlighed for fund

Lav præcision, pga. for lidt data i Jupiter

3. PFAS-risiko
Kan vi ved hjælp af gamle prøver sige om vi vil være PFAS til stede i vores vand?

Historiske prøver

Sandsynlighed for PFAS

65%

Risiko for PFAS til stede

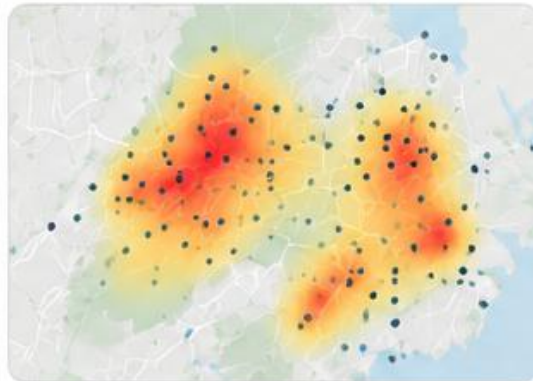
Lav præcision, pga. for lidt data

Hvordan kan vi bruge algoritmen?

1. Forureningsforudsigelse

Kan vi forudsige, hvor der er forurenet og dermed prioritere lokaliteter bedre?

Sandsynlighed
for forurening

Prioriterer årligt ca. :

- 150 indledende undersøgelser
- 20 videregående grundvandsundersøgelser

Fra data
til bedre
beslutninger

Store mængder
af historiske data

Machine learning
modeller

Indsigt og
forudsigelser

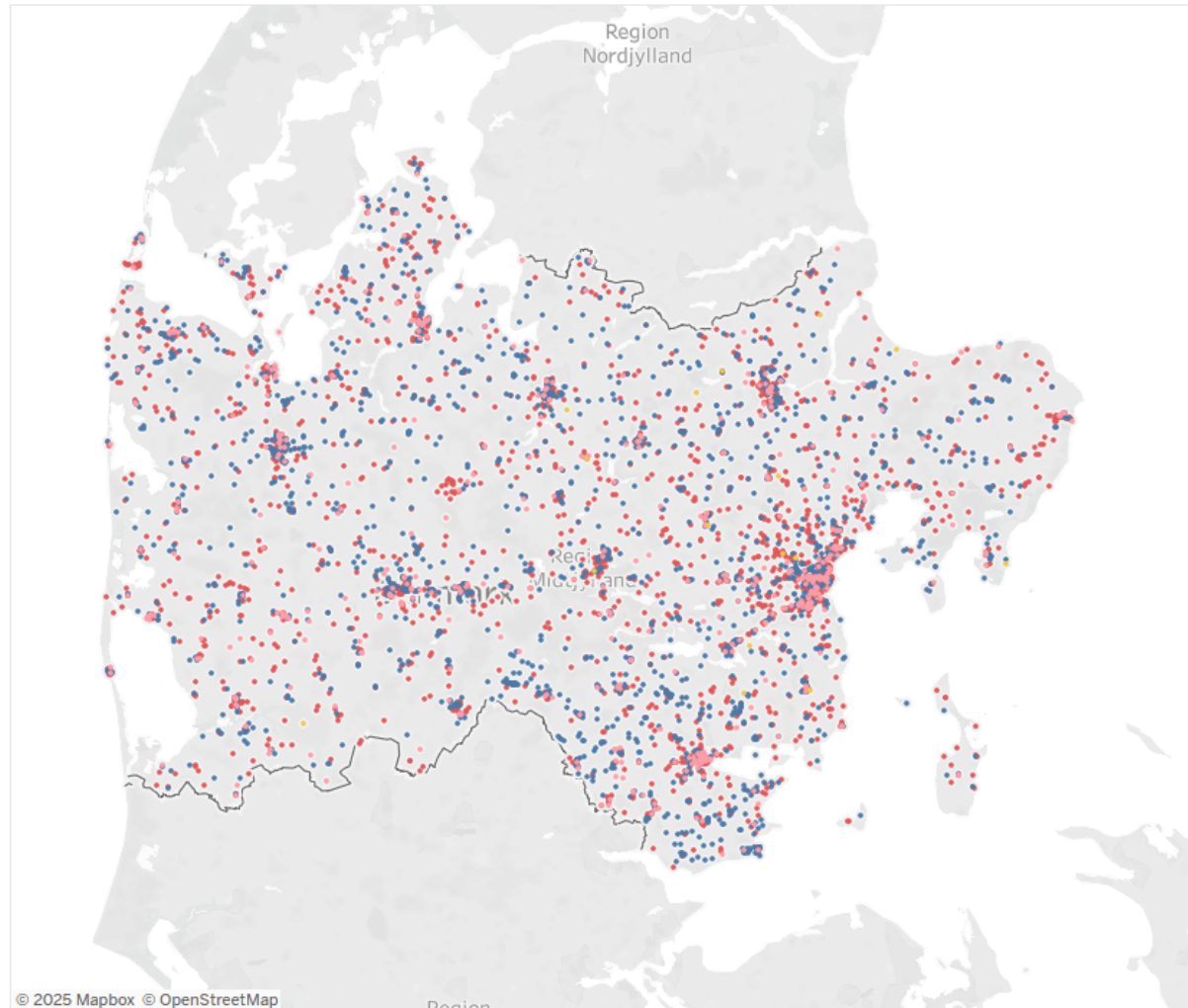
Bedre prioritering
og målrettede indsatser

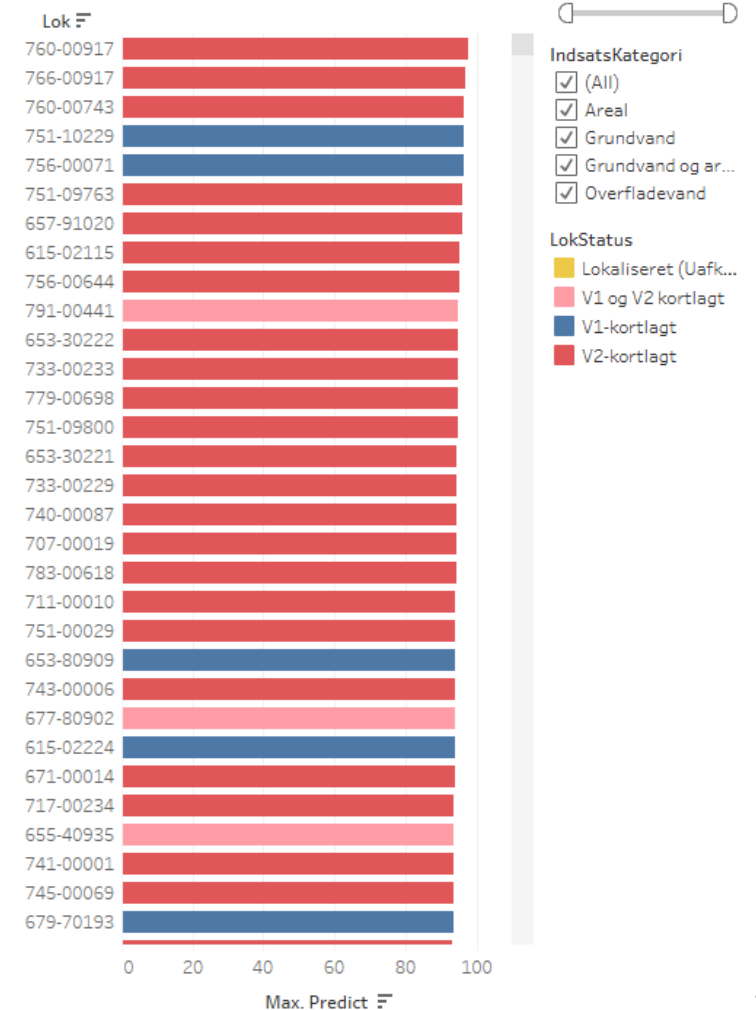
Hvordan kan vi bruge modellen?

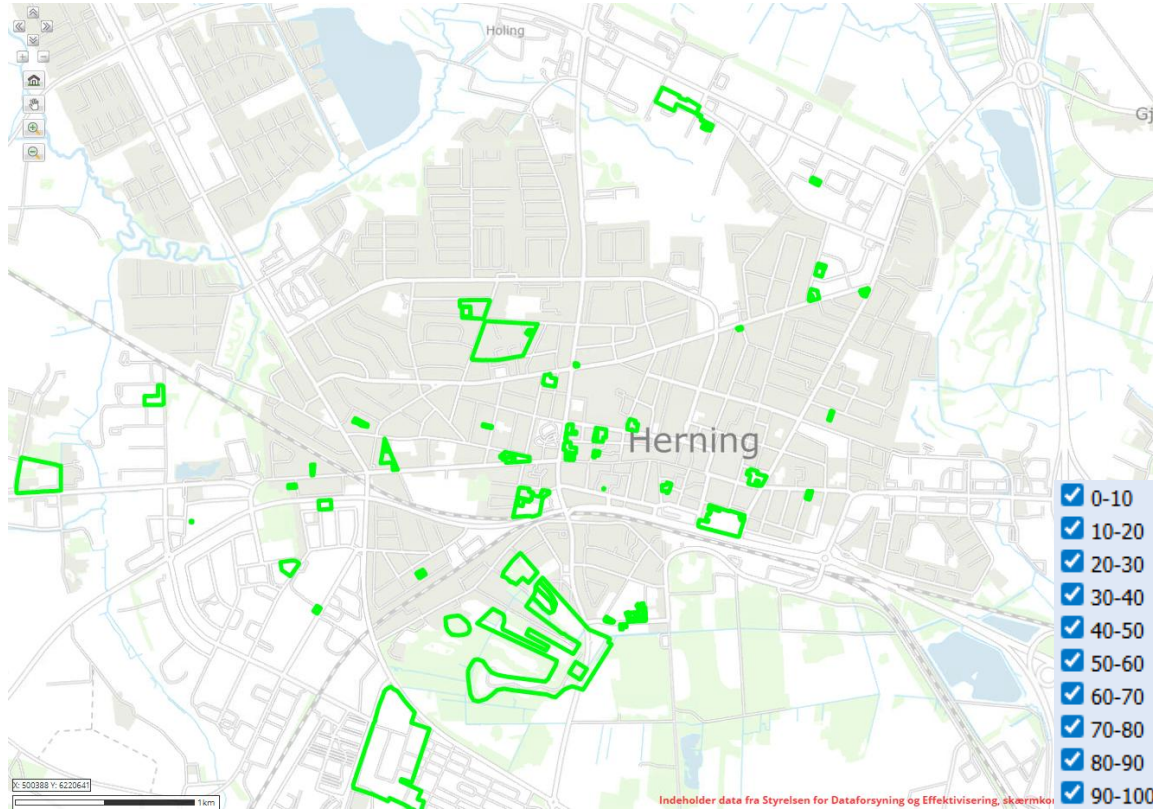
Kort

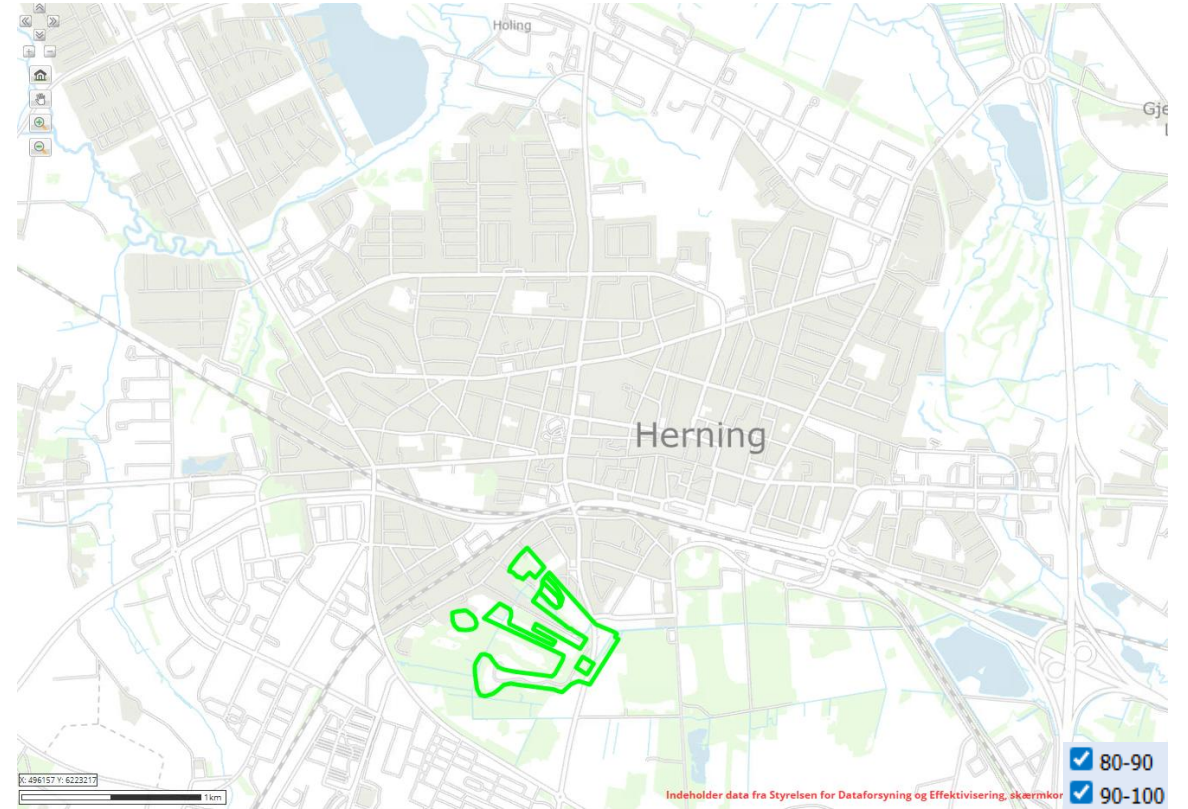
Prædiktion

Eksempel - Herning

Alle lokaliteter i indsats, der forudsiges forurennet

Alle lokaliteter i indsats, der med 80-100% sandsynlighed vurderes forurennet

Hvad har vi lært indtil nu?

POTENTIALE

 Algoritmen giver brugbare forudsigelser

 Første år har vi brugt modellen

 "Hit raten" i forhold til forudsigelse ses senere

BEGRÆNSNINGER

 Få lokaliteter tilbage
I forhold til områdebaseret tilgang bliver forudsigelsen ikke så afgørende i alle tilfælde

---

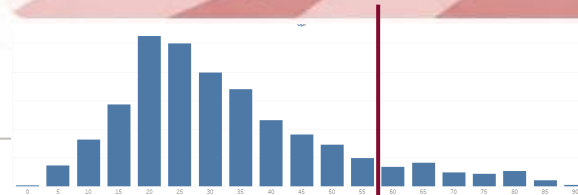
 Algoritmen mangler faglig kontekst

- Kender ikke forureningsstofferne fysisk-kemiske egenskaber
- Kan forudsige på ja / nej niveau
- Ikke på risikobillede

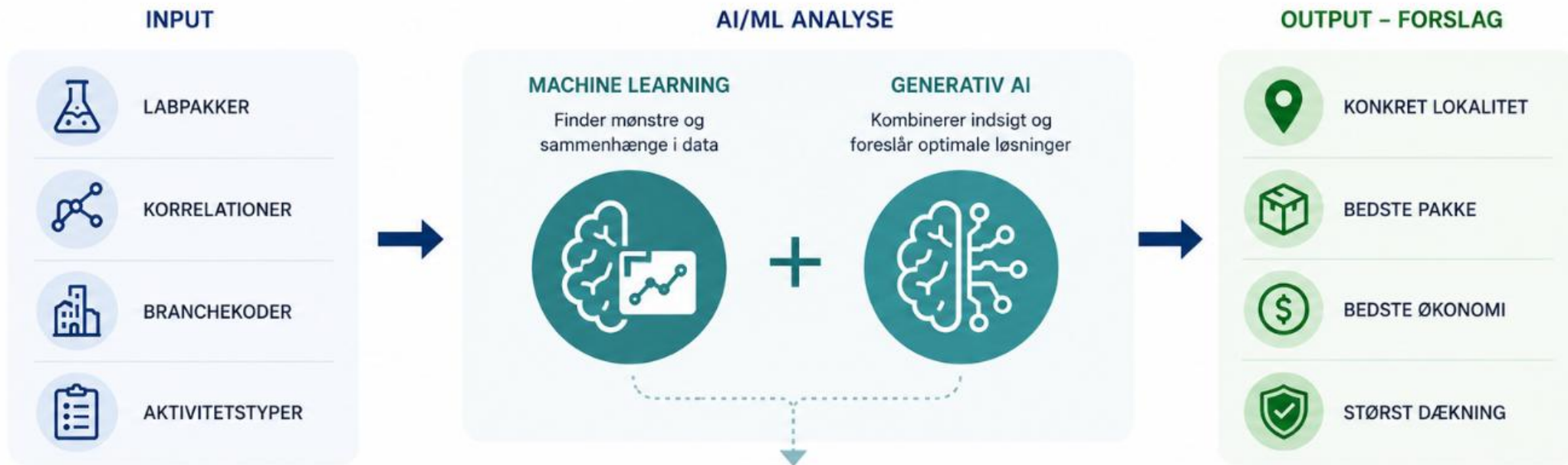
DET STRATEGISKE SPØRGSMÅL

Tør vi være mere dristige?

AI-optimering af laboratoriepakker

Machine learning og Generativ AI arbejder sammen om bedre prioritering

Tak Spørgsmål?

Jeg har anvendt ChatGPT som hjælpemiddel i forbindelse med udarbejdelsen af disse slides. ChatGPT har på baggrund af mine beskrivelser udarbejdet flere figurer.